

Müra leevendamise võimalused läbi planeeringus seatavate keskkonnatingimuste

Kaur Lass, OÜ Head juhatuse liige

Planeering on tuleviku kavandamine. Selle käigus toimub erinevate huvide tasakaalustamine. Müraga seonduvaid teemasid tuleb vaadata komplekselt. Päris vaikset kohti on Eestimaal vähe. Planeering ise vaikust ei taga. Küll saab sellega seada eeldused müra mõju leevendamiseks.

Planeering valmib koostöö protsessi tulemusel ja koosneb tekstist ja joonistest, mis täiendavad üksteist ja moodustavad ühtse terviku. Tekst võimaldab seada keskkonnatingimusi. Seda sõltumata sellest, kas viiakse läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) või mitte. Kui KSH koostatakse on selle protsessi väärtuseks keskkonnatingimuste seadmine. Kui KSH tulemusel keskkonnatingimusi planeeringusse ei teki on KSH raha raiskamine.

KSH aruandest tulenevad keskkonnatingimused ja leevendavad meetmed seatakse planeerija, maavalitsuse/kohalike omavalitsuste ja KSH eksperdi koostöös. Nende eesmärk on tõenäoliselt tekkida võiva mõju vähendamine või leevendamine. KSH eksperdid peavad mõistma, et KSH pole ekspertiisi vaid koostööprotsess, kus nemad mõjutavad planeeringu sisu kvaliteeti oluliselt.

Kuna KSH aruanne ei ole juriidiliselt sama jõuga kui planeering, viib keskkonnatingimused hinnatavasse planeeringusse planeerija koostöös kohaliku maavalitsusega/omavalitsusega.

Üldplaneeringu koosseisus kehtestatud säästva ja tasakaalustatud ruumilise arengu tingimused ja detailplaneeringus määratud keskkonnatingimused omandavad planeeringu kehtestamisel juriidiliselt siduva jõu.

Kinnisomandile võib planeeringu alusel seada seadusest tulenevaid maakasutus- ja ehitustingimusi ning kitsendusi:

- 1) detailplaneeringu koostamise kohustuse korral – kehtestatud detailplaneeringu alusel;
- 2) detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumise korral – kehtestatud üldplaneeringu alusel.

Keelde, kitsendusi ja kohustusi, mida võib seada seaduste ja teiste õigusaktide alusel planeeringu kaudu, ei saa kehtestada omavalitsuse üksikaktiga.

KSH ekspert, planeerija ja ennekõike kohalik omavalitsus peavad igaüks suhtuma oma töösse vastutustundega, sest vigu ja tegemata jätmisi saab korrigeerida vaid läbi uue planeeringu koostamise. Kui planeerimine on senisest teadlikum ja sisulisem aitab see vallal ja seal tegutsevatel ettevõtetel ning elanikel paremini saavutada oma eesmärged.